

Projekt

z dnia 9 kwietnia 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ WE WRZEŚNI**

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Soleckiej Strategii Rozwoju Psar Polskich na lata grudzień 2025 r. – listopad 2030 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) Rada Miejska we Wrześni uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Solecką Strategię Rozwoju Psar Polskich na lata grudzień 2025 r. – listopad 2030 r. w brzmieniu załącznika nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Września.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ
Kałużny
Tomasz Kałużny

RADCA PRAWNY

Anna Ratajczyk-Gibowska
Anna Ratajczyk-Gibowska

Pomoc administracyjna

Emilia Fengler
Emilia Fengler

Referent

Anita Grabarek
Anita Grabarek

Anna Olkowska
Referatu Obrad i Inwestorów

Anna Olkowska

Sekretarz Miasta i Gminy

Joanna Andrzejak
Joanna Andrzejak

Urząd Miasta i Gminy we Wrześni
Kancelaria

Wpłynęło dnia 28. 01. 2026

Ilość załączników

Nr 3433

Wydział SE/4

Załącznik nr 1 do projektu Uchwały Nr2026 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 2026 r.

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU PSAR POLSKICH

w gminie Września
na okres grudzień 2025 – listopad 2030

Dokument opracowany przez:

Łukasz Andrzej Cichy
Jarosław Kaczmarek
Angelika Osiewicz

z udziałem moderatorów: Niny Kropidłowskiej, Anity Herudzińskiej

Listopad 2025

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Karta diagnozy zaawansowania Odnowy Miejscowości	4
II. Sprawozdanie z wizji w terenie	7
IV. Analiza zasobów	9
V. Analiza SWOT	14
VI. Analiza potencjału rozwojowego	17
VII. Wizja	18
VIII. Program długoterminowy Odnowy Miejscowości	19
IX. Program krótkoterminowy Odnowy Miejscowości	24

I. WSTĘP

Solecka Strategia Rozwoju Psar Polskich została opracowana zgodnie z założeniami i metodyką programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”, realizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Dokument powstał w wyniku wspólnej pracy mieszkańców sołectwa, przedstawicieli organizacji lokalnych oraz moderatorów odnowy wsi w trakcie warsztatów diagnostyczno-planistycznych.

Strategia ma charakter praktycznego narzędzia planowania rozwoju i koordynacji działań społeczności lokalnej. Obejmuje diagnozę zasobów, analizę mocnych i słabych stron, sformułowanie wizji, celów strategicznych oraz planu działań, zarówno długoterminowych, jak i krótkoterminowych. Jej celem jest wskazanie kierunków działań, które przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców, wzmocnienia więzi społecznych oraz kształtowania tożsamości lokalnej.

Strategia może być wykorzystana przy ubieganiu się o wsparcie przedsięwzięć odnowy wsi z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym również w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”. Dokument ten powinien być również punktem odniesienia przy planowaniu inwestycji i przedsięwzięć w ramach funduszu sołectkiego, inicjatyw lokalnych oraz działań organizacji społecznych.

Strategia odzwierciedla ideę odnowy wsi jako procesu społecznego, w którym najważniejszym podmiotem są mieszkańcy – inicjatorzy i realizatorzy działań na rzecz swojej miejscowości.

II. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI/MIEJSCOWOŚCI

Gmina: Września

Sołectwo/Miejscowość (miasto): PSARY POLSKIE

Liczba mieszkańców: 1176

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołectwa/brak organizacji, brak wyodrębnionych jednostek samorządu pomocniczego w mieście		brak planowania działań w wymiarze całej wsi/miejscowości	
			rozproszone działania organizacji			
					opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi/miejscowości	
			zawiązana grupa odnowy wsi/miejscowości		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	X
A Inicjalna	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy					
	działania spontaniczne					
	porządkowanie wsi/miejscowości					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	X	podjęmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi/miejscowości	X	systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi/miejscowości i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	X			wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	X	liczna grupa odnowy wsi/miejscowości (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)			
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi/miejscowości			

	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi/ w miejscowości		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi/miejscowości		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi/miejscowości		projektowanie działań (projekty)	
	projekty wyróżniające wieś/miejscowość, kształtuje się centrum wiejskie/miejscowości		liczne stowarzyszenie odnowy wsi/miejscowości		pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	powołanie zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi/miejscowości)	
	powołanie odnowa prywatnych posesji				rozinięta komunikacja wewnętrzna	
D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		Stowarzyszenie odnowy wsi/miejscowości instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej), rozwój wsi/miejscowości oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży,		promocja wsi/miejscowości	
					kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	uksztaltowane „centrum wiejskie”/centrum miejscowości				planowanie udziału grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
					rozinięta promocja oraz	

	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)		kobiet) i stowarzyszeń		komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś/miejscowość tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi/miejscowości					

Wstaw X gdy spełnia warunek

III. SPRAWOZDANIE Z WIZJI W TERENIE

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: PSARY POLSKIE, 03.11.2025 r. Uczestnicy: Łukasz Andrzej Cichy – sołtys sołectwa Psary Polskie, Anita Herudzińska, Nina Kropidłowska – moderatorki Programu Wielkopolska Odnova Wsi

Sołectwo Psary Polskie położone jest w gminie Września i graniczy bezpośrednio z miastem Wrześnią, co w istotny sposób wpływa na jego charakter oraz funkcje osadnicze. Miejscowość zlokalizowana jest w pradolinie połudowcowej, określanej jako Kraina Wielkich Dolin. Przez teren sołectwa przepływa rzeka Wrześnica, na której w latach 60. XX wieku wybudowano zapórę, powodującą powstanie spiętrzenia wody znanego jako Zalew (Jezioro) Wrzesiński. Obecność rzeki i zbiornika wodnego stanowi ważny element krajobrazu oraz lokalnej tożsamości przestrzennej.

W zakresie infrastruktury technicznej miejscowość jest sukcesywnie rozwijana. Na terenie sołectwa działa kanalizacja sanitarna, a znaczna część zabudowy została już objęta siecią gazową. Zaopatrzenie w wodę zapewnia Stacja Uzdatniania Wody w Nowym Folwarku, a częściowo również SUW Września. Sołectwo posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg – dominują drogi gminne, a przez miejscowość przebiega jedna droga powiatowa kategorii Z, nr 2159P, na odcinku o długości ok. 9,7 km, łącząca Wrześnię z Czarniejewem. Drogi na terenie sołectwa są oświetlone lampami LED oraz sodowymi.

Psary Polskie do pewnego momentu były wsią o typowo rolniczym charakterze, jednak obecnie funkcjonuje tu jedynie kilka gospodarstw rolnych. Rolnictwo obejmuje głównie handel i produkcję produktów rolnych, mleczarstwo oraz chów zwierząt, a liczba aktywnych gospodarstw wynosi około pięciu. Struktura zatrudnienia mieszkańców uległa znacznym zmianom – około 10% mieszkańców pracuje na terenie sołectwa, blisko 85% dojeżdża do pracy do Wrześni, natomiast pozostałe 5% podejmuje pracę w innych lokalizacjach.

Na terenie sołectwa funkcjonuje rozbudowana infrastruktura społeczna i rekreacyjna. W centrum miejscowości zlokalizowane są dwa place rekreacyjne wyposażone w place zabaw. Istotnym obiektem integrującym mieszkańców jest Wiejski Dom Kultury pełniący funkcję świetlicy wiejskiej. W sołectwie znajduje się również przedszkole, punkty handlowe, parkingi oraz boisko piłkarskie z zapleczem szatniowym. Ważnymi elementami dziedzictwa kulturowego są kaplica, figura przydrożna, kapliczka, zabytkowy budynek szkoły z okresu międzywojennego oraz miejsce związane z bitwą Wiosny Ludów z 1848 roku. Przez miejscowość przebiegają również historyczne trakty – Bursztynowy i Koralowy.

Aktywność społeczna w Psarach Polskich opiera się na działalności lokalnych organizacji. Funkcjonuje tu Ludowy Klub Sportowy „Błękitni”, działający nieprzerwanie od 1946 roku i prowadzący szkolenie piłkarskie w trzech grupach wiekowych: seniorów, juniorów i trampkarzy. W sołectwie działa także Stowarzyszenie „Psary Razem” oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Dolina Wrześnicy”. Mieszkańcy korzystają z Funduszu Sołectkiego, gminnych konkursów grantowych oraz możliwości realizacji wniosków do budżetu gminy, co sprzyja podejmowaniu lokalnych inicjatyw i wzmocnieniu więzi społecznych.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Układ komunikacyjny

Wiejski Dom Kultury- świetlica wiejska

Boisko sportowe

Plac zabaw

IV. ANALIZA ZASOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIA- JĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Psary Polskie położone są w dolinie Wrześnicy na głównych traktach komunikacyjnych regionu, teren równinny, pola, łąki, lasy.	X		
	stan środowiska	Środowisko czyste, duża ilość terenów zielonych	X		
	walory klimatu	umiarkowany, z anomallami pogodowymi, od wiosny do jesieni teren zagrożony suszą	X		
	walory szaty roślinnej	Lasy, zagajniki	X		
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Dolina Wrześnicy	X		
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Zwierzyna leśna sarny, dziki, jelenie, lisy, polna zająca, kuropatwy, bażanty, płowa, bobry w ciekach wodnych, ostoja łabędzia niemego czapli siwej, liczne występowanie nietoperzy, kaczek, unikalne występowanie ptaków jak dudek	X		
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Przez miejscowość płynie rzeka Wrześnica. W latach 60. wybudowano na niej zaporę, z powodu której utworzyło się spiętrzenie - Zalew (Jezioro) Wrzesiński. Zbiornik ma pojemność 300 tys. m ³ , długość prawie 4 km, szerokość 15-180 m (jest rozciągnięty w kierunku północno-zachodnim). Ponadto występuje tu tzw. uroczysko, pozostające pod zarządem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu	X		
	wody podziemne	Nieidentyfikowane			
	gleby	Duży udział użytków rolnych (ok. 216 ha) klasa gleb, w większości kl IV i V niewielkie ilości klasy III i VI	X		
	kopaliny	Nie występuje			
	walory geotechniczne	Nieidentyfikowane			

KULTUROWY	walory architektury	zabudowa jednorodzinna zwarta przy drogach, domy murowane, XIX-wieczna kaplica; starsza zabudowa (XIX/pocz. XX w.)	X		
	walory przestrzeni publicznej	Dwa place rekreacyjne w centrum z placem zabaw, Wiejski Dom Kultury, świetlica wiejska, zabytkowa szkoła Kaplica, Przedszkole, punkty handlowe, parking, kapliczka przydrożna, boisko piłkarskie z szatniami		X	
	walory przestrzeni prywatnej	przeważająca zabudowa - domy jednorodzinne, posesje generalnie zadbane lub bardzo zadbane,	X		
	zabytki i pamiątki historyczne	Nie występują we wsi w zasadzie obiekty zabytkowe, poza XIX-wieczną kaplicą Matki Boskiej Królowej Świata, przeniesioną tu w 1970 r. z Zawodzia, oraz 6 starych budynków mieszkalnych (nr 91, 92, 98, 124, 125, 126, pochodzące z XIX i pocz. XX wieku), Pole bitwy walki wiośni ludów z 1848 r. kapliczka, gmach szkoły z okresu międzywojennego, trakty: Bursztynowy Koralowy przebiegające przez wieś.		X	
	osobliwości kulturowe	Murale podnoszące rangę sporów płki nożnej w miejscowości oraz powstanie wsi w roku 1258 r		X	
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	Przydrożne krzyże 2 szt, kapliczki 2 szt, miejsce upamiętnienia po kapliczce nr 3 z 1849 roku wysadzonej zniszczonej przez Niemców w 1940 r. cmentarz, choleryków		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	Święto Teatru na Prowincji		X	
	tradycje, obrzędy, gwara	Spotkanie tradycyjne z Mikołajem Gwiazdory, Święto Teatru na Prowincji		X	
	legandy, podania i fakty historyczne	Pierwsza wzmianka historyczna o osadzie Psary (obecne Psary Polskie) pojawiła się w 1258 roku. Już tylko na tej podstawie można stwierdzić, że jest to najstarsza miejscowość w powiecie wrzesińskim. Trudno jednak powiedzieć coś więcej na temat historii osady. W związku z tym, że w państwie pierwszych Piastów rozwinęły się 4 Plan Odnovy Miejscowości Psary Polskie na lata 2015-2020 system danin i różnych form służebności (np. w formie świadczenia nieodpłatnej pracy na rzecz pana), wokół grodów			X

		powstawały tzw. osady służebne. Psary (dawniej Psakowo) najprawdopodobniej również miały taki charakter i zamieszkiwane były przez hodowców psów ("psiarze")			
	przekazy literackie	Pieśń o Jagnie	X		
	ważne postacie i przekazy historyczne	Wincent Dondajewski	X		
	specyficzne nazwy	„Gośkówka”	X		
	specyficzne potrawy	ZUPA Psarska	X		
	dawne zawody	Rolnik Mleczarz, Stolarz, Bartnik	X		
	zespoły artystyczne, twórcy	nie występują			
ANALIZA ZASOBÓW – część II					
RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	Występują działki pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z planem zagospodarowania przestrzennego		X	
	działki pod domy letniskowe	nie występują			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	na terenie sołectwa występuje Strefa Aktywności Gospodarczej		X	
	pustostany mieszkaniowe	Pojedyncze budynki prywatne	X		
	pustostany poprzemysłowe	nie występują			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	nie występują			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	plac publicznego spotkań, festynów	Teren wokół boiska piłkarskiego, teren przy szkole, teren przy przedszkolu, kaplica, teren przy świetlicy wiejskiej- WDK		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Od 1986 r funkcjonuje Wiejski Dom Kultury, w którym cyklicznie odbywają się różnego rodzaju imprezy. W WDK swoją siedzibę ma także filia Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Września, która organizuje m.in. noc w bibliotece dla najmłodszych czytelników. Dom Parafialny przy kaplicy		X	
	miejsca uprawiania sportu	Boisko: piłkarskie LZ, S		X	
	miejsca rekreacji	Plac zabaw, ścieżka pieszko-rowerowa		X	

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Trakt bursztynowy – szlak turystyczny Trakt Koralowy – szlak turystyczny		X	
	szkoły	Samorządowa Szkoła Podstawowa Nowy Folwark		X	
	przedszkola	Niepubliczne przedszkole przy świetlicy wiejskiej.		X	
	biblioteki	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Września, biblioteka szkolna przy szkole w Nowym Folwarku	X		
	placówki opieki społecznej	Placówki opieki społecznej we Wrześni	X		
	placówki służby zdrowia	W trakcie realizacji budowa prywatnego centrum medycznego w Psarach Polskich. Pozostałe placówki na terenie miasta Września		X	
	wodociąg, kanalizacja	Wodociąg w 100%, w wodę miejscowość jest zasilana ze Stacji Uzdzielania Wody Nowy Folwark, a także częściowo przez SUW Września, występuje kanalizacja sanitarna 99%		X	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Miejscowość posiada gęstą sieć dróg, przy czym są to przede wszystkim drogi gminne oraz zaledwie jedna o charakterze powiatowym. Droga powiatowa kategorii Z (nr 2159P) przechodzi przez Psary na odcinku 9,7 km, łącząc Wrześnię i Czarniejewo. Stan drogi w sołectwie zadawalający - chodnik na całej długości lecz w części centralnej wymagający natychmiastowego remontu około 30%, 70%. Chodnik w stanie zadawalającym - bardzo dobry. Oświetleni uliczne 80% przy drodze powiatowej - led, 20% sodowe. Drogi gminne 80% asfaltowe, 20% utwardzone, chodnik 20%, utwardzone pobocze 80% oświetlenie 80% LED, 20% brak oświetlenia stan ogólny dróg zadawalający remontowane i modernizowane na bieżąco.		X	
	chodniki, parkingi,	Parking Wiejski dom Kultury oraz boisko LZS. Chodnik droga powiatowa 95% chodniki drogi gminne 30%		X	
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	100% dostępności telefonii i Internetu, Internet komórkowy, radiowy, kablowy - światłowód		X	
	telefonia komórkowa	100% dostępności, jakość zasięgu		X	

		operatorów komórkowych, wleża w centrum wsi			
	Internet szerokopasmowy	40% miejscowości objęte, pozostała część w trakcie realizacji		X	
	transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	a) 10 przystanków b) Przystanki znajdują się w kilku punktach wsi		X	
	Inne	-			
ANALIZA ZASOBÓW – część III					
RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNI AJĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	10 % mieszkańców pracuje w sołectwie 85% dojeżdża do pobliskich miejsc pracy Września, 5% mieszkańców pracuje w innych lokalizacjach		X	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Handlowa, motoryzacyjna, rolnicza, produkcyjna, przemysłowa , usługowa ,		X	
	gastronomia	Bar nad zalewem działa w sezonie letnim	X		
	miejsca noclegowe	Nie występują			
	gospodarstwa rolne	Gospodarstw rolnych jest 5 szt handel, produkcja płodów rolnych: uprawa zbóż, mleczarstwo, chów zwierząt		X	
	uprawy hodowle	Zboża, kukurydza, ziemniaki, kwiaty ozdobne, krzewy ozdobne, Trzoda chlewna, bydło rzeźne, bydło mleczne, ptaki egzotyczne,	X		
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Występują naturalne nawozy pochodzenia zwierzęcego	X		
	zasoby odnawialnych energii	Panele PV – 65 instalacji o łącznej mocy 48 kW	X		
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz sołecki, gminne konkursy grantowe, realizacja wniosków do budżetu gminy itp.		X	
	środki wypracowywane	Wsparcie lokalnych przedsiębiorców oraz wypracowane środki na wynajęcie świetlicy wiejskiej		X	

MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi/miejscowości	Wincenty Dondajewski oraz świątowej sławy śpiewaczka operowa, aktorzy teatru i telewizja	X		
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Nie ma			
	osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Nie ma			
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Lokalni przedsiębiorcy, osoby prywatne		X	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami Informatycznymi	Większość osób z dostępem do Internetu z podstawowymi umiejętnościami Informatycznymi z wyróżniającymi się jednostkami		X	
	pracownicy nauki	Nie występują			
	związki i stowarzyszenia	Ludowy Klub Sportowy "Błękitni", przygotowujący młodzież do gry w piłkę nożną. Istnieje on od 1946 r. bez żadnych przerw i występuje w trzech grupach - seniorów, Juniorów i trampkarzy. Obecnie - wg danych prezentowanych na stronie Polskiego Związku Piłki Nożnej, Stowarzyszenie PSARY RAZEM. Koło Gospodyń Wiejskich -DOLINA WRZEŚNICY		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	lokalne media, biuletyn informacyjny Miasta i Gminy Września, radio, media społecznościowe	X		
	współpraca zagraniczna i krajowa	Instytut filmowy w Kalifornii USA, Instytut górnictwa w ADELAIDA AU		X	
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI/MIEJSCOWOŚCI	publikatory, lokalna prasa	Gminne media społecznościowe i prasa, lokalna prasa oraz radio FB Psary Polskie Świat Cały	X		
	książki, przewodniki	Nie ma			
	strony www	Strona sołectwa na portalu społecznościowym, strona urzędu gminy, miasta		X	

* w przypadku braku jakiegos zasobu wstawiamy znak "-"

V. ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Drogi i chodniki (istniejące oraz rozwijane odcinki). (S) 2. Wodociąg i rozbudowa sieci kanalizacyjnej. (S) 3. Świetlica/WDK, boisko, plac zabaw – dostępna infrastruktura społeczna i rekreacyjna. (S) 4. Organizacja wydarzeń i możliwość uczestnictwa w życiu społecznym (Dzień Seniora, Piknik Rodzinny, Mikołaj, Dzień Kobiet). (J) 5. Kulturowanie lokalnych uroczystości i integracja wokół wspólnych wydarzeń (tradycje i więzi). (T) 6. Kaplica jako ważny punkt lokalnego kultu i element krajobrazu kulturowego. (T) 7. Ścieżka rowerowa jako element infrastruktury rekreacyjnej. (S) 8. Potencjał rozwoju aktywności rekreacyjno-turystycznej sprzyjający usługom i dochodom (np. trasy/ścieżki, wykorzystanie walorów otoczenia). (B) 9. Walory rekreacyjne i potencjał turystyczny – Zalew Wrzesiński i otoczenie sprzyjające spacerom/aktywnościom; ścieżka rowerowa jako atut (i kierunek dalszego rozwoju). (J) 10. Położenie przy Wrześni – bliskość miasta zwiększa atrakcyjność osiedleńczą i dostęp do usług (J)	1. Duży ruch drogowy – obniżone poczucie bezpieczeństwa i komfort życia. (J) 2. Średnie zaangażowanie społeczne części mieszkańców (poziom samoorganizacji do wzmocnienia). (J) 3. Brak OSP/remizy jako elementu infrastruktury bezpieczeństwa. (S) 4. Brak chodnika w części wsi. (S) 5. Słaby stan chodnika w części wsi. (S) 6. Słaba komunikacja międzypokoleniowa seniorzy–młodzież (osłabienie więzi). (T) 7. Brak wystarczającego parkingu pod kaplicą. (S) 8. Niewystarczające oświetlenia w nowej części wsi. (S) 9. Brak kanalizacji w części wsi. (S) 10. Brak kanalizacji deszczowej. (S) 11. Niewystarczające doposażenie placu zabaw (potrzeba m.in. siłowni zewnętrznej). (S) 12. Brak wystarczającego parkingu przy świetlicy. (S) 13. Zbyt mała liczba połączeń podmiejskich (słaba dostępność komunikacyjna). (J)

SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (UE/PROW oraz Program „Wielkopolska Odnova Wsi”) na infrastrukturę i działania społeczne. (B) 2. Wykorzystanie funduszu sołeckiego oraz inicjatywy lokalnej do mniejszych inwestycji i integracji. (B) 3. Rozwój funkcji rekreacyjnych (np. trasy pieszo-rowerowe) i lepsze wykorzystanie walorów miejsca. (B) 4. Napływ nowych mieszkańców i rozwój zabudowy (trend „miasto → wieś”), co może wzmacniać potencjał rozwojowy. (J) 5. Bliskość Wrześni – większy dostęp do usług, rynku pracy i odbiorców oferty lokalnej. (B)	1. Zwiększający się ruch drogowy (bezpieczeństwo, hałas, komfort życia). (J) 2. Nadmierna biurokracja utrudniająca realizację zadań i pozyskiwanie środków. (B) 3. Zmieniające się przepisy prawa (nowelizacje) – ryzyko opóźnień i dodatkowych kosztów. (B) 4. Zanikanie tradycji i osłabienie więzi lokalnych. (T) 5. Kryzys gospodarczy – ograniczenie finansowania inwestycji i spadek aktywności ekonomicznej. (B)

VI. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia)

Analiza potencjału rozwojowego służy określeniu, w jakim stopniu wieś/miejscowość posiada zasoby i możliwości do dalszego rozwoju. Ocenie podlegają cztery wzajemnie powiązane sfery życia społeczności lokalnej: standard życia, jakość życia, tożsamość oraz byt. Każda z nich odzwierciedla inny aspekt funkcjonowania sołectwa – od warunków materialnych po relacje społeczne i potencjał gospodarczy.

STANDARD (czynniki materialne)

Dotyczy infrastruktury technicznej i społecznej w przestrzeni publicznej – jej ilości, dostępności i stanu. Obejmuje m.in. drogi, chodniki, oświetlenie, wodociąg, kanalizację, dostęp do Internetu, świetlice, szkołę, obiekty sportowe, miejsca kultury i usług, stan posesji i budynków.

JAKOŚĆ (czynniki niematerialne)

Odnosi się do relacji sąsiedzkich, współpracy społecznej, życzliwości, zaufania i aktywności mieszkańców. Uwzględnia także poczucie bezpieczeństwa, poziom samoorganizacji, dostępność komunikacyjną, ofertę kulturalną, edukacyjną i rekreacyjną oraz ogólny komfort życia w społeczności.

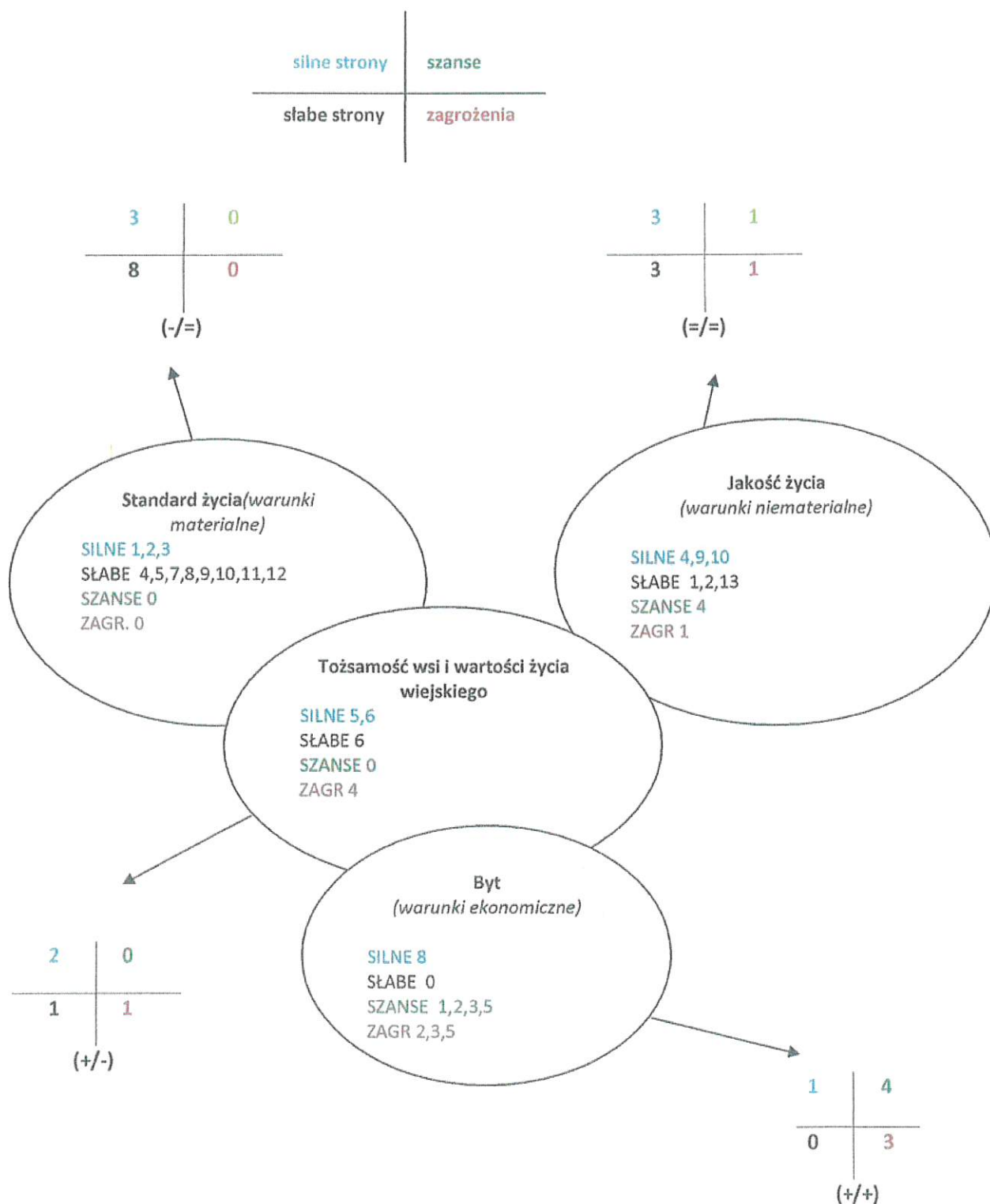
TOŻSAMOŚĆ (historia, kultura, tradycje)

Dotyczy kultury, tradycji i lokalnych zwyczajów, które budują poczucie wspólnoty i więzi międzypokoleniowej. Obejmuje lokalny styl architektury i krajobrazu, pamięć o wydarzeniach i mieszkańcach, tradycyjne potrawy, rzemiosło, dawne zawody oraz charakterystyczne elementy przestrzeni i kultury wsi.

BYT (możliwości ekonomiczne)

Związany z warunkami gospodarczymi i szansami rozwoju ekonomicznego społeczności lokalnej. Obejmuje przedsiębiorczość, działalność rolniczą, usługi, produkcję, pozyskiwanie dotacji i środków zewnętrznych, szkolenia, rozwój agroturystyki, turystyki wiejskiej oraz promocję lokalnych produktów i terenów inwestycyjnych.

Wynikiem analizy potencjału rozwojowego jest liczbowe określenie stosunku pozytywów (mocnych stron i szans) do negatywów (słabych stron i zagrożeń) w odniesieniu do każdego z czterech wymienionych aspektów życia.

VII. WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI (hasłowa i opisowa)

Wizja to wyobrażenie stanu docelowego wsi, oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania co do przyszłości wsi jest realna (osiągalna), bazuje na posiadanych atutach, nie abstrahuje od barier, wzmacnia czynniki wyróżniające wieś, zawiera dźwignię rozwojową.

Wizja sołectwa/wsi miejscowości na 2030 rok

„Psary Polskie- tradycja i energia wspólnoty w dolinie Wrześnicy”

Nasze sołectwo w 2030 roku to nowoczesna, bezpieczna i przyjazna przestrzeń do życia, która nieustannie się rozwija, napływają nowi mieszkańcy. Świetlica wiejska jest bogato wyposażonym, z odpowiednią liczbą miejsc parkingowych, centrum organizacji różnorodnych inicjatyw dla osób w każdym wieku, od dzieci po seniorów. Na terenie całego sołectwa znajdują się chodniki. Bezpieczeństwo wzmacnia energooszczędne oświetlenie LED. Plac zabaw oraz siłownia zewnętrzna są dobrze wyposażone. Sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej jest rozbudowana. Mieszkańcy mogą korzystać z większej liczby połączeń w ramach miejskiej komunikacji publicznej. Zorganizowane grupy społeczne, przy wsparciu funduszu sołeckiego oraz funduszy samorządowych oferują dla mieszkańców różnego typu eventy, ciesząc się dużą frekwencją.

VIII. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY/ODNOWY WSI/MIEJSCOWOŚCINA OKRES 5 LAT
Wizja wsi/miejscowości (hasłowa): „Psary Polskie- tradycja i energia wspólnoty w dolinie Wrześniicy”

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Zachowanie, kultywowanie i upowszechnianie lokalnego dziedzictwa kulturowego, tradycji oraz historii sołectwa Psary Polskie	-aktywna społeczność lokalna, w tym mieszkańcy o dużej wiedzy historycznej i przywiązaniu do tradycji wsi - doświadczenie mieszkańców i lokalnych liderów w organizacji wydarzeń integracyjnych i kulturalnych - funkcjonujące Koła Gospodyń Wiejskich oraz nieformalne grupy mieszkańców - dostępna infrastruktura społeczna (świetlica, przestronne plenerowe) umożliwiające organizację	- brak spisanej i uporządkowanej historii sołectwa oraz rozproszona wiedza o lokalnym dziedzictwie - niewystarczająca liczba działań systematycznie kultywujących tradycję i zwyczaje lokalne - ograniczona integracja międzypokoleniowa oraz niewystarczające przekazywanie wiedzy między seniorami a młodszymi mieszkańcami - niska rozpoznawalność historii i tożsamości Psar	1. Wystawy historycznego sprzętu rolniczego Organizacja plenerowych i czasowych wystaw prezentujących dawne narzędzia, maszyny rolnicze oraz wyposażenie gospodarstw, dokumentujących rolniczą historię sołectwa. 2. Organizacja warsztatów kulinarnych „Smaki Psar Polskich” Cykl warsztatów poświęconych tradycyjnej kuchni regionalnej, opartych na lokalnych przepisach, produktach i wspomnieniach mieszkańców. 3. Organizacja wydarzenia „Grzybobranie w Psarach Polskich” Integracyjne wydarzenie plenerowe połączone z edukacją przyrodniczą, zakończone wspólnym spotkaniem i prezentacją tradycyjnych potraw. 4. Montaż tablic informacyjnych o historii i tradycjach sołectwa

	warsztatów i wydarzeń -zachowane elementy dziedzictwa kulturowego i rolniczego (sprzęt rolniczy, tradycyjne przepisy, wspomnienia mieszkańców)	Polskich wsiód mieszkańców i osób napływowych - rzyko zaniku lokalnych tradycji, obyczajów i umiejętności związanych z dawnym życiem wsi -brak stałych narzędzi promocji lokalnej tożsamości (kronika, tablice informacyjne, wydarzenia cykliczne)	Opracowanie i ustawienie tablic prezentujących np. historię wsi, dawne zwyczaje, ważne miejsca oraz sylwetki osób związanych z lokalnym dziedzictwem. 5. Stworzenie kroniki sołectwa Psary Polskie Zebranie i opracowanie materiałów archiwalnych, fotografii oraz wspomnień mieszkańców w formie kroniki papierowej i/lub cyfrowej. 6. Spotkania międzypokoleniowe „Ocalić od zapomnienia” Organizacja spotkań seniorów z dziećmi i młodzieżą, służących przekazywaniu wiedzy o historii, tradycjach i codziennym życiu dawnej wsi.
--	--	---	---

B. STANDARD ŻYCIA

1. Poprawa bezpieczeństwa, dostępności i komfortu codziennego życia mieszkańców sołectwa Psary Polskie	- rozwinęta sieć dróg gminnych oraz droga powiatowa przebiegająca przez sołectwo - istniejąca infrastruktura techniczna: - funkcjonująca świetlica wiejska wraz z zapleczem kuchennym oraz terenami przyległymi - dostępność terenów gminnych wokół obiektów użyteczności publicznej - możliwość korzystania z gminnych konkursów grantowych oraz środków zewnętrznych - aktywność mieszkańców i zaangażowanie w zgłaszanie potrzeb infrastrukturalnych	- brak ciągów pieszych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu - niewystarczające oświetlenie uliczne na części ulic oraz przestrzałe oprawy sodowe - ograniczone bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym nadmierna prędkość pojazdów - niedostateczna liczba miejsc parkingowych przy obiektach publicznych - niewystarczające wyposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej	1. Budowa chodników wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu Zapewnienie bezpiecznego ciągu pieszego, w szczególności w rejonach uczęszczanych przez dzieci, seniorów oraz w pobliżu obiektów użyteczności publi. 2. Montaż progów zwalniających i elementów uspokojenia ruchu. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez ograniczenie prędkości pojazdów na niewłaściwych odcinkach dróg. 3. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego Montaż nowych lamp przydrożnych oraz wymiana istniejących opraw na energooszczędne oświetlenie LED w celu poprawy bezpieczeństwa i widoczności po zmroku. 4. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie sołectwa Zwiększenie liczby gospodarstw objętych siecią kanalizacyjną. 5. Zakup agregatu prądowórczego na potrzeby świetlicy i wydarzeń plenerowych Zapewnienie ciągłości dostaw energii podczas awarii oraz możliwość organizacji wydarzeń w plenerze. 6. Naprawa i modernizacja nawierzchni wokół świetlicy wiejskiej Poprawa estetyki, funkcjonalności i bezpieczeństwa przestrzeni wokół obiektu pełniącego funkcje społeczne. 7. Remont i doposażenie świetlicy wiejskiej Remont obiektu oraz zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia umożliwiającego organizację spotkań, warsztatów i wydarzeń kulinarnych. 8. Zakup i montaż stojaków rowerowych
--	--	--	---

			Poprawa dostępności infrastruktury dla rowerzystów oraz wsparcie aktywnych form przemierzania się. 9. Budowa i modernizacja miejsc parkingowych przy obiektach użyteczności publicznej Uporządkowanie ruchu i zwiększenie dostępności parkingów w rejonie świetlicy, boiska i placów rekreacyjnych. 10. Zakup i montaż AED (Automatycznego Defibrylatora Zewnętrznego) Zakup i montaż ogólnodostępnego defibrylatora AED w przestrzeni publicznej (np. przy świetlicy), wraz z oznakowaniem i podstawowym przeszkoleniem mieszkańców, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i szybkiego reagowania w sytuacjach zagrożenia życia.
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse) ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia) BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

1. Wzmocnienie integracji społecznej, aktywności kulturalnej i rekreacyjnej mieszkańców sołectwa	- funkcjonujący Wiejski Dom Kultury / świetlica wiejska jako główne miejsce spotkań i wydarzeń - dostępne tereny rekreacyjne i plenerowe umożliwiające organizację festynów i spotkań integracyjnych - działające na terenie sołectwa organizacje pozarządowe i społeczne, w tym: Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” – prowadzący działalność sportową i szkoleniową dla dzieci, młodzieży i dorosłych, Koło Gospodyń Wiejskich „Dolina Wrześnicy” – aktywne w obszarze kultury, tradycji, integracji i działań międzypokoleniowych, Stowarzyszenie „Psary Razem” – angażujące się w inicjatywy społeczne, integracyjne i rozwojowe lokalnych, wyjazdów - fundusz sołecki	- ograniczona liczba cyklicznych wydarzeń kulturalnych i integracyjnych na terenie sołectwa - niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego skierowana do wszystkich grup wiekowych, w szczególności seniorów i młodzieży - niedostateczne wyposażenie świetlicy w sprzęt rekreacyjny i kulturalny	1. Organizacja spotkań z osobami znanymi i inspirującymi Spotkania autorskie, prelekcje i rozmowy z osobami ze świata kultury, sportu, nauki lub mediów, skierowane do mieszkańców w różnym wieku. 2. Wieczorki poetyckie i spotkania literackie Cykl kameralnych wydarzeń promujących poezję, literaturę i twórczość lokalną oraz regionalną. 3. Organizacja wystaw malarskich i artystycznych Prezentacja prac artystów lokalnych i amatorów w przestrzeni świetlicy lub innych dostępnych obiektów. 4. Wyjazdy integracyjne dla mieszkańców Organizacja wycieczek i wyjazdów tematycznych sprzyjających integracji międzypokoleniowej i aktywnemu wypoczynkowi. 5. Zakup wyposażenia do gier i aktywności rekreacyjnych (m.in. ping-pong) Doposażenie świetlicy w sprzęt sportowo-rekreacyjny umożliwiający regularną aktywność mieszkańców. 6. Organizacja wyjazdów na wydarzenia sportowe Wspólne wyjazdy na mecze i imprezy sportowe jako forma integracji i promocii aktywnego stylu życia. 7. Cykliczne spotkania mieszkańców sołectwa Regularne spotkania integracyjne i tematyczne umożliwiające wymianę doświadczeń, rozmowę i wspólne planowanie działań. 8. Organizacja festynu integrującego mieszkańców Coroczne wydarzenie plenerowe łączące elementy rekreacyjne, kulturalne i rodzinne.
--	---	--	--

1. CELE		2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)		3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)		Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?		ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy			
1. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i wizerunku sołectwa Psary Polskie		- korzystne położenie sołectwa w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Września, sprzyjające rozwojowi i promocji - dobrze rozwinięta podstawowa infrastruktura techniczna (woda, gaz, częściowa kanalizacja, światłowód) - funkcjonująca świetlica wiejska jako centralne miejsce spotkań i działań społecznych - aktywność lokalnych organizacji pozarządowych:	- brak spójnego i nowoczesnego systemu informacji oraz promocji sołectwa - ograniczona dostępność bieżących informacji o wydarzeniach i działaniach lokalnych - niewystarczające narzędzia komunikacji pomiędzy mieszkańcami a organizacjami społecznymi - niska rozpoznawalność sołectwa oraz jego oferty społecznej i kulturalnej poza najbliższym otoczeniem			
D. BYT						
1. Utworzenie i prowadzenie strony internetowej Stworzenie nowoczesnej strony internetowej służącej informowaniu mieszkańców o wydarzeniach, ofercie świetlicy oraz działaniach lokalnych organizacji. 2. Realizacja filmu promocyjnego sołectwa Psary Polskie Opracowanie materiału filmowego promującego sołectwo, jego historię, walory oraz aktywność mieszkańców. 3. Zakup sprzętu nagłośnieniowego na potrzeby świetlicy Doposażenie świetlicy w profesjonalny zestaw nagłośnieniowy umożliwiający organizację wydarzeń kulturalnych, spotkań i festynów. 4. Zakup i montaż gablot oraz tablic informacyjnych Poprawa systemu komunikacji z mieszkańcami poprzez tablice informacyjne w przestrzeni publicznej. 5. Organizacja festynu integracyjno-promocyjnego Wydarzenie plenerowe promujące zdrowy styl życia, współpracę mieszkańców oraz lokalne inicjatywy społeczne i organizacje.						

IX. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI/MIEJSCOWOŚĆ I OKRES 2 LAT

Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkcja*	Hierarchia
	Organizacyjnie	Finansowo		
Rodzinny Piknik w Psarach Polskich	Tak	Tak	1 + 1 = 2	V
Warsztaty kinowe dla młodzieży na świetlicy wiejskiej	Tak	Tak	2 + 2 = 4	IV
Zakup wyposażenie do świetlicy wiejskiej	Tak	Tak	3 + 3 = 6	III
Budowa chodnika przy drodze gminnej przebiegającej przez centrum wsi	Nie	Nie	4 + 4 = 9	II
Budowa brakującego odcinka kanalizacji deszczowej	Nie	Nie	5 + 5 = 10	I
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? (Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)				
1. Budowa brakującego odcinka kanalizacji deszczowej 2. Budowa chodnika przy drodze gminnej przebiegającej przez centrum wsi 3. Zakup wyposażenie do świetlicy wiejskiej Fundusz sołecki, budżet Gminy Wyrzyska, Program Wielkopolska Odnowa Wsi - Pięknieje Wielkopolska Wieś, Nasza Wieś naszą wspólną sprawą, Wielkopolska wieś wspiera Gospodynie Wiejskie, Lokalna Grupa Działania, lokalni sponsorzy				

*wg ważności od 1 do 5, gdzie 1 oznacza projekt najmniej ważny, a 5 - projekt najważniejszy

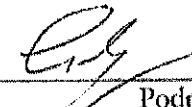
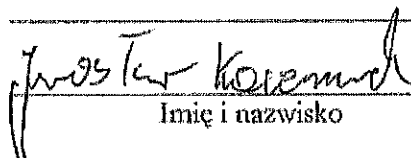
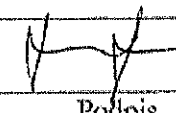
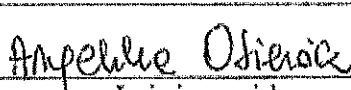
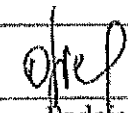
Podpisy osób uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

Lukasz Andrzej Cichy	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
Jarosław Kaczmarek	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
Angelika Osiewicz	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>

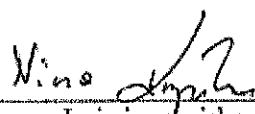
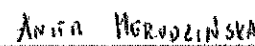
Podpisy moderatorów odnowy wsi:

Nina Kropidłowska	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
Anita Herudzińska	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

	
Imię i nazwisko	Podpis
	
Imię i nazwisko	Podpis
	
Imię i nazwisko	Podpis
Imię i nazwisko	Podpis

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

	
Imię i nazwisko	Podpis
	
Imię i nazwisko	Podpis

Uzasadnienie

Podczas zebrania wiejskiego sołectwa Psary Polskie podjęto uchwałę w sprawie przyjęcia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi to dokument z zakresu polityki rozwoju sołectwa. Zawiera ona m. in. kartę diagnozy zaawansowania odnowy wsi, sprawozdanie z wizji w terenie, analizę zasobów oraz mocnych i słabych stron, wizję wsi oraz program długoterminowy i krótkoterminowy odnowy wsi. Dokument ten został wypracowany na warsztatach przez członków Grupy Odnowy Wsi przy współudziale moderatorów odnowy wsi w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego „Wielkopolska Odnowa Wsi”.

BURMISTRZ
kały
Tomasz Kałużny